

SARAH PEARSE

SANATORIJA

Iš anglų kalbos vertė
Justė Povilaitienė

Sofoklis

Vilnius, 2022

Skiriu savo šeimai

Jie moko mus gyventi, kai gyvenimas baigėsi.

MICHEL DE MONTAIGNE

Man labai patinka suvaržymai. Jie man teikia paguodą.

JOSEPH DIRAND

Prologas



2015 m. sausis

Ant grindų mėtosi neberekalinga medicininė įranga: surūdiję chirurginiai įrankiai, sudaužyti buteliai, stiklainiai, sulaužyta seno neįgaliojo vežimėlio nugaros atrama. Suplyšęs čiužinys įremtas į sieną, ant jo įsisenėjusios geltonos it tulžis dėmės.

Danielius Lemetras, tvirtai ranka laikydamas portfelį, pajunta stiprų pasibjaurėjimą: tarsi laikas būtų perėmęs šio pasta-to sielą, o vietoj jos palikęs kažką supuvusio ir liguisto.

Greitai eina koridoriumi, žingsniai aidi ant plytelėmis išklotų grindų.

Stebėk duris. Neatsigręžk.

Tačiau dūlėjantys daiktai traukia jo žvilgsnį, kiekvienas pasakoja istorijas. Neprireikia daug pastangų įsivaizduoti čia apsi-stojusius žmones, kurie stipriai kosėja.

Kartais jam atrodo, kad net užuodžia, kokia buvo ši vieta – iš senų operacinių vis dar dvelkia aštriu ir aitriu chemikalų kvapu.

Kai Danielius sustoja, jau būna peržingsniavęs pusę kori-doriaus.

Kažkas sujuda priešais esančioje patalpoje – tamsūs, iškreipti kontūrai. Jam susuka vidurius. Jis spokso, nejuda, žvilgsniu ti-ria šešėliuose paskendusius daiktus – daugybę popierių, paskli-dusių ant grindų, perlinkusius kvėpavimo aparato vamzdelius, sulaužytą lovos rėmą, nudilusius varžtus, kurie kabo neprisukti.

Odą dilgčioja nuo įtampos, tačiau nieko neįvyksta. Pastate tylu, ramu.

Sunkiai iškvepia, vėl pradeda eiti.

Nebūk kvailas, sako jis sau. Tu pavargęs. Per daug vėlyvų naktų ir ankstyvų rytų.

Pasiekęs laukujes duris, Danielius jas atidaro. Vėjas piktai kaukia, vyriai užstumia jas su trenksmu. Žengia į priekį, apakina ledinis snaigių gūsis, tačiau jam palengvėja, kai atsiduria lauke.

Sanatorija atima drąsą. Nors jis žino, kuo šis pastatas pavirs – pats nubraižė visas naujojo viešbučio duris, langus ir šviesos jungiklius, – šiuo metu jis negali nereaguoti į jo praeitį, kokia tai vieta buvo anksčiau.

Žvilgtelėjęs aukštyn Danielius pagalvoja, kad išorė neką geresnė. Griežtų formų stačiakampė konstrukcija, išmarginta drėgmės. Ji nyksta apleista – balkonai ir baliustrados, ilga veranda, viskas sutrupėjo ir supuvo. Keli langai vis dar nepažeisti, bet dauguma užkalti lentomis, bjauriais medienos drožlių plokščių kvadratais, kuriais apkaltas pastato fasadas.

Danielius palygina jį su savo namais Vevė mieste, iš kurių atsiveria vaizdas į ežerą. Šiuolaikinė didžiulė konstrukcija, kurios didžiąją dalį sudaro stiklas, kad matytųsi panoraminiai vandens vaizdai. Ant namo stogo įrengta terasa, nedidelė švartavimosi vieta.

Jis pats viską suprojektavo.

Regi ir Džo, savo žmoną. Ji ką tik grįžo iš darbo, jos mintys vis dar sukasi apie reklamas, biudžetą, direktyvas, ji jau verčia vaikus atlikti namų darbus.

Įsivaizduoja žmoną virtuvėje ruošiančią vakarienę, kaštoniniai plaukai krinta ant veido, kai ji energingai kapoja ir pjausto. Tai bus kas nors lengvo – makaronai ir žuvis, paskrudinti. Nė vienas iš jų nėra geras namų šeimininkas.

Mintis jį pralinksmina, bet tik akimirką. Eidamas per automobilių stovėjimo aikštelę, pajunta pirmuosius virpulus, kai pagalvoja apie kelionę namo.

Patekti į sanatoriją nebuvo lengva net ir geriausiu oru, ji stovėjo izoliuota aukštai tarp kalnų. Tai apgalvotas pasirinkimas, suprojektuotas taip, kad tuberkulioze sergantys pacientai būtų kuo toliau nuo miestelių ir miestų smogo, ir kad likusieji gyventojai būtų apsaugoti nuo sergančiųjų.

Vis dėlto nuošali vieta reiškė, kad kelias, vedantis į ją, yra košmariškas – daug staigių posūkių tankiame eglyne. Ši ryt, kylant į viršų, kelias buvo vos matomas – snaigės kaip ledinės baltos strėlės smaigstė priekinį automobilio stiklą, todėl buvo neįmanoma matyti daugiau nei kelis metrus į priekį.

Danielius jau beveik prie automobilio, bet jo koja už kažko užkliūva – už nulūžusios plakato liekanos, pusiau padengtos sniegu. Raidės bjaurios, nutepliotos raudonais dažais.

NON AUX TRAVAUX! STATYBOS DARBAMS – NE!

Danielius supykęs sutrypia jį kojomis. Protestuotojai čia buvo praėjusių savaitę. Jų susirinko daugiau nei penkiasdešimt, šaukdami plūdo, mojavo jam prieš veidą savo akį rėžiančiais plakatais. Viskas buvo nufilmuota mobiliaisiais telefonais ir išplatinta socialiniuose tinkluose.

Tai buvo tik viena iš nesibaigiančių kovų, kurias jiems teko kovoti, kad šis projektas būtų įgyvendintas. Žmonės tvirtino, kad nori pažangos, turistų frankų, kurių ši vieta privilio, tačiau, kai iš tikrųjų turėjo prasidėti statybos, jie atsisakė.

Danielius žinojo kodėl. Žmonės nemėgsta nugalėtojų.

Pasitvirtino tai, ką tėvas jam buvo kartą sakęs. Iš pradžių vietiniai gyventojai didžiavosi. Jie pritarė jo nedidelėms perga-

lėms – prekybos centrui Sione, daugiabučiui Sjere, iš kurio atsi-
veria vaizdas į Roną, – bet tada jis pasiekė *per daug*, ar ne? Per
daug sėkmės, žinomumo.

Danielius jautė, kad, jų akimis, jis atsikando savo dalį pyrago
ir dabar pasidarė godus, imdamas daugiau. Jam tik trisdešimt
treji, o jo, kaip architekto, veikla klesti – biurai Sione, Lozanoje,
Ženevoje. Dar vieną planuojama atidaryti Ciuriche.

Panašiai atsitiko ir nekilnojamojo turto vystytojui Liukasui,
vienam iš vyriausių jo draugų. Jam tik trisdešimt penkeri, o jis
jau valdo tris žymius viešbučius.

Žmonės piktinosi jų sėkme.

Ir šis projektas buvo tikėtinais pražūtingas. Jie sulaukė visko:
internetinių pykčio kurstytojų, elektroninių laiškų, paprastų
laiškų į biurą. Prieštaravimų leidimui statyti pastatą.

Pirmiausia susidomėjo juo. Vietiniuose tinklaraščiuose ir so-
cialiniuose tinkluose ėmė skliti gandai, kad šis reikalas susidu-
ria su sunkumais. Tada jie perėjo prie Liukaso. Panašios istori-
jos, kurias jis galėtų lengvai išmesti iš galvos, tačiau viena ypač
įstrigo į galvą.

Visa tai nedavė Danieliui ramybės labiau, nei jis galėjo pripažinti.

Kalbos apie kyšius. Korupciją.

Danielius bandė apie tai pasišnekėti su Liukasu, bet jo drau-
gas nesileido į kalbas. Ši mintis tarsi kokie niežai graužia jį kaip
ir daugelis kitų šio projekto dalykų, tačiau jis priverčia mintį
nutolti. Turi nepaisyti to. Sutelkti dėmesį į galutinį rezultatą. Šis
viešbutis sustiprins jo reputaciją. Liukaso polėkis ir jo kruopštu-
mas paskatino Danielių sukurti įspūdingai ambicingą projektą,
kurio galutinis rezultatas, jo manymu, yra neįmanomas.

Danielius pasiekia automobilį. Priekinis stiklas padengtas
storu šviežio sniego sluoksniu, – valytuvai neįstengs nuvalyti.
Turės jį nugrandyti.

Bet, kai įkiša ranką į kišenę, norėdamas pasiimti raktą, kažką pastebi.

Apyrankę, gulinčią šalia priekinės padangos.

Pasilenkia, pakelia ją. Apyrankė plona, pagaminta iš vario. Danielius pasukioja ją tarp pirštų. Mato iš vidaus išgraviruotą skaičių eilę... Data?

Danielius susiraukia. Tas daiktas tikrai priklauso kažkam, kas šiandien čia lankėsi. Priešingu atveju apyrankė jau būtų apsnigta.

Bet ką veikė taip arti jo automobilio?

Protestuotojų vaizdai mirga jo galvoje, jų pikti, pašaipūs veidai.

Ar tas daiktas priklauso jiems?

Danielius prisiverčia giliai įkvėpti, tačiau, brukdamas apyrankę į kišenę vėl kai ką pastebi: kažkas sujudėjo už sniego gūbrio, susikauptusio prie automobilių stovėjimo aikštelės sienos.

Neaiškus kontūras.

Delnas, kuriame laiko išmaniojo rakto pultelį, suprakaituoja. Jis stipriai paspaudžia mygtuką, kad atsidarytų bagažinė, ir sustingsta, kai pakelia akis į viršų.

Priešais jį stovi figūra – tarp jo ir automobilio.

Danielius spokso, trumpam paralyžiuotas, smegenys pašėlusiai bando apdoroti tai, ką regi, – kaip kas nors nepastebimai galėjo taip greitai prie jo prisiartinti?

Figūra apsirengusi juodai. Kažkas dengia jos veidą.

Tas daiktas panašus į dujokaukę: tokia pat forma, tačiau priekyje nėra filtro. Vietoj jo stora guminė žarna, prijungta prie burnos ir nosies. Jungtis. Žarna rantiyta, juoda, ji virpa, kai figūra mindžikuoja.

Įspūdis siaubingas. Baisus. Kažkas iškrapštytas iš tamsiausių pašamones gelmių.

Galvok, liepia sau, *galvok*. Smegenys pradeda svarstyti galimybes, būdus, kaip situaciją paversti nepavojinga, malonia. Tai išdaiga, štai ir viskas: vienas iš protestuotojų bando jį išgąsdinti.

Tada figūra žengia jo link. Juda tiksliai, ramiai.

Danielius mato iš arti tik šurpią juodą gumą, kuria aptemptas veidas. Rantytos žarnos linijas. Tada išgirsta kvėpavimą – keistą, šlapią siurbimo garsą, sklindantį iš kaukės. Vandeningus iškvėpimus.

Jo širdis daužosi krūtinėje.

– Ką visa tai reiškia? – klausia Danielius, girdėdamas balse baimę, jausdamas drebulį, kurį bando nuslopinti. – Kas tu esi? Ką nori padaryti? – Jo veidu nuvarva lašas. Ant karštos odos tirpsta sniegas, o gal prakaitas? Jis negali to pasakyti.

Nagi, sako jis sau. *Susivaldyk*. Čia kažkoks kvailys žioplinėja aplink.

Tiesiog praeik pro šalį ir sėsk į automobilį.

Ir tada iš šios vietos jis pastebi kitą automobilį. Automobilį, kurio atvykus čia nebuvo. Juodas pikapas. „Nissan“.

Nagi, Danieliau. Judinkis.

Bet jo kūnas sustingęs, atsisako paklusti. Visas, ką jis gali padaryti, – klausytis keisto kvėpavimo garso, sklindančio iš kaukės. Dabar jis pasidarė garsesnis, greitesnis, pasunkėjęs.

Tylus siurbimo garsas, o po to ausį rėžiantis švilpimas.

Vėl ir vėl.

Figūra prisvirduliuoja arčiau, kažką laiko rankose. Peilį? Danielius nesupranta. Didžioji to daikto dalis paslėpta po storomis pirštinėmis.

Judinkis, judinkis.

Sugeba pasistūmėti į priekį vieną žingsnį, paskui du, bet baimė priverčia jo raumenis sustingti. Jis suklumpa sniege – paslysta dešinė koja.

Kai atsitiesia, jau būna per vėlu: pirštinėta ranka uždengia jam burną. Danielius užuodžia ne tik tvaikų pirštinių pelėsių kvapą, bet ir kaukės – keistą deginto plastiko ir gumos kvapą, kuris persisunkęs kažkuo kitu.

Kažkuo pažįstamu.

Bet, kol smegenys bando atrasti ryšį, kažkas perveria šlaunį. Staigus aštrus skausmas. Jo mintys išsisklaido, paskui protas nutyla.

Tyla, kuri per kelias sekundes virsta į nieką.

***Pranešimas spaudai – uždraustas viešinti
iki vidurnakčio, 2018 m. kovo 5 d.***

„Viršukalnė“
Pliumaši viršūnės
Krans-Montana 3963
Valė
Šveicarija

ŠVEICARIJOS KRANS-MONTANOS KURORTE
ATIDARYTAS 5 ŽVAIGŽDUČIŲ VIEŠBUTIS

„Viršukalnė“ yra Šveicarijos nekilnojamojo turto vystytojo Liukaso Karono proto vaisius, įkurtas saulėtoje kalnų plynaukštėje virš Krans-Montanos, aukštai Šveicarijos Alpėse.

Po aštuonerių metų didžiulio planavimo ir statybų viena seniausių miesto sanatorijų vėl bus atidaryta kaip prabangus viešbutis.

XIX amžiaus pabaigoje pagrindinį pastatą suprojektavo Karono proprosenelis Pjeras. Pastatas tapo žinomas visame pasaulyje kaip tuberkuliozės gydymo centras, kol buvo išrasti antibiotikai, kurie paskatino jo diversifikaciją.

Neseniai šis pastatas sulaukė tarptautinio pripažinimo dėl novatoriškos architektūros: 1942 m. vyresnysis Karonas po

mirties pelnė Šveicarijos meno apdovanojimą. Tiesios linijos suderintos su dideliais panoraminiais langais, plokšti stogai ir nepadailintos geometrinės figūros, taigi vienas teisėjas pastatą apibūdino kaip „novatoriškai tikslingą, siekiant, kad atliktų savo, kaip ligoninės, funkciją ir kartu sukurtų vientisą perėjimą tarp vidinio ir išorinio peizažų“.

Liukasas Karonas teigia: „Atėjo laikas įkvėpti šiam pastatui naujos gyvybės. Mes buvome tikri, kad turėdami tinkamą viziją galime sukurti preciziškai restauruotą viešbutį, kuris pagerbtų garsią šio pastato praeitį.“

Vadovaujant Šveicarijos architektų akcinei bendrovei „Meistras“, buvo suburta komanda, kuri turėjo atnaujinti pastatą, taip pat įrengti moderniausią SPA ir renginių centrą.

Viešbutis „Viršukalnė“ bus subtiliai atnaujintas novatoriškai panaudojant natūralias, vietines medžiagas, tokias kaip medis, skalūnas ir akmuo. Elegantiškas ir modernus viešbučio interjeras ne tik atkartos išraiškingą kraštovaizdžio topografiją, bet ir remsis pastato praeitimi, kad sukurtų naują pasakojimą.

Filipas Volkemas, „Valė turizmo“ generalinis direktorius, pareiškė: „Be abejonės, tai bus brangakmenis viename jau ir taip geriausių žiemos kurortų pasaulyje.“

Norėdami užduoti klausimą spaudai, susisiekiite su viešųjų ryšių agentūra „Leman“ Lozanoje.

Norėdami pasiteirauti bendros informacijos ir (arba) rezervuoti kambarį apsilankykite www.lesommetcransmontana.ch.



2020 m. sausis

Pirmoji diena

Funikulierius nuo Sieros miesto slėnyje iki Krans-Montanos pasiekia beveik tobulą vertikalią liniją kildamas kalno šlaitu.

Skriedami per snieguotus vynuogynus ir mažus miestelius, tokius kaip Ventona, Šerminjonas, Molenas, Randonas ir Blušas, trasa ilgesne nei keturi kilometrai, keleiviai pakyla daugiau nei 900 metrų į kalną vos per dvylika minučių.

Funikulierius paprastai ne piko metu yra pustuštis. Dauge-
lis žmonių važiuoja į kalną automobiliu arba autobusu. Tačiau
šiandien, kai dėl intensyvaus eismo keliai beveik nejudrūs, jis
pilnas.

Elina Vorner stovi sausakimšo vagono kairėje ir viską stebi:
kaip ant langų kaupiasi didžiulės snaigės, kaip ant grindų, ant
kurių gausu patišusio sniego, aukštai sukrauti krepšiai, kaip iš-
stypę paaugliai veržiasi pro duris.

Jos pečiai įsitempia. Ji pamiršo, kokie gali būti tokio amžiaus
vaikai: savanaudžiai, besirūpinantys tik savimi.

Kažkas perbraukia jos skruostą peršlapusia rankove. Ji kve-
pia drėgme, cigaretėmis, skrudintu maistu, pigiu losjonu po
skutimosi, atsiduodančiu muskusu ir citrusiniais vaisiais. Tada
pasigirsta smarkus kosulys. Juokas.

Grupė vyrų grūdasi pro duris, garsiai kalbasi ant nugaros
užsidėję išsipūtusias „North Face“ sportines kuprines. Jie spau-

džia šalia jos stovinčią šeimą gilyn į vagoną. Į ją. Ranka trinasi į josios, kažkas pučia į kaklą karštą orą, dvokiantį alumi.

Panika veržiasi iš jos. Širdis pulsuoja, daužosi krūtinėje.

Ar jis kada nors sustos?

Praėjo metai nuo Heilerio bylos, ir ji vis dar apie tai galvoja, sapnuoja. Prabunda naktį prakaitu permirkusioje patalynėje, jos galvoje ryškus sapnas: ranka ant jos gerklės, drėgnos sienos susitraukia, užsidaro.

Tada sūrus vanduo – putoja, trykšta jai iš burnos, nosies...

Susitvardyk, sako ji sau, verčia save perskaityti užrašą ant funikulieriaus sienos.

Neleisk, kad tai tave valdytų.

Jos akys šokinėja ant iškeverzotų raidžių, nupieštų ant metalo:

Mišelis 2010

BUČIUOJU XXX

HELENA IR RIKAS 2016

Elina nustemba stebėdama žodžius iki lango. Jos atvaizdas... Jai skaudu žiūrėti į jį. Ji liekna. Pernelyg liekna.

Tarsi kažkas ją būtų išskobęs iš vidaus, išpjovęs šerdį. Jos skruostikauliai aštrūs kaip peiliai, įkypos mėlynai pilkos akys platesnės, ryškesnės. Net netvarkingi banguoti šviesūs plaukai ir neryškus randas ant viršutinės lūpos nesušvelnina išvaizdos.

Po motinos mirties ji sportavo be perstojo. 10 kilometrų bėgimas. Pilateso mankšta. Svarmenų kilnojimas. Važiavimas dviračiu pakrantės keliu tarp Torkio ir Ekseterio pučiant vėjui ar lyjant.

Visko per daug, bet ji nežino, kaip sustoti, net jei reikėtų. Tai yra viskas, ką ji turi; vienintelis būdas nuvyti mintis ir vaizdus, kurie sukasi galvoje.

Elina nusigręžia. Prakaitas graužia sprandą. Žvelgdama į Vilą, bando sutelkti dėmesį į jo veidą, pažįstamus blogai nusuktos barzdos kontūrus, dengiančius smakrą, nepaklusnius tamsiai šviesius plaukų kuokštus.

– Vilai, man karšta...

Jo veido bruožai susiraukšlėja. Šiame nerimastingame veide ji gali matyti būsimas raukšles, linijų žemėlapį aplink akis, neryškius griovelius kaktoje.

– Gerai jautiesi?

Elina papurto galvą, ašaros graužia akis.

– Nesijaučiu gerai.

Vilas sušnabžda:

– Dėl šito, ar...

Ji supranta, ką jis bando pasakyti: *Izaokas*. Dėl abiejų dalykų: dėl jo ir panikos... Jie susipynę, susiję.

– Nežinau. – Ji jaučia spazmus gerklėje. – Aš dar kartą jį perskaičiau, žinai, kvietimą, kurio sulaukiau kaip perkūno iš giedro dangaus. Galbūt neteisingai nusprendžiau atvykti čia. Turėjau apie tai daugiau pagalvoti ar bent jau tinkamai su juo pasikalbėti, prieš leidžiant jam užsakyti numerį.

– Nėra vėlu. Mes visada galime grįžti atgal. Pasakyk, kad turiu problemų darbe. – Šypsodamasis Vilas smiliumi stumtelia akinius nosimi aukštyn. – Šios atostogos gali tapti pačiomis trumpiausiomis, bet kam tai rūpi?

Elina prisiverčia atsakyti į jo šypseną, tylus sukrėtimo skausmas – dabarties ir praeities priešingybė. Kaip lengvai jis tai priėmė: naują normalią padėtį.

Tai priešingybė tam kartui, kai jie pirmą sykį susitiko. Tada ji kopė į savo gyvenimo viršūnę – štai kaip ji dabar apie tai galvoja. Būdama trisdešimties su trupučiu – savo gyvenimo viršūnėje.

Ji buvo ką tik nusipirkusi savo pirmąjį butą netoli paplūdimio, viršutiniame senosios Viktorijos laikų vilos aukšte. Mažas ir dailus, su aukštomis lubomis, su vaizdu į mažytį jūros plotelį.

Darbe sekėsi gerai – buvo paaukštinta ir tapo detektyve seržante, tyrė sudėtingą ir svarbią bylą – ir jos motina gerai reagavo į pirmąjį chemoterapijos etapą. Ji manė, kad įveikė sielvartą dėl Semo, bet dabar...

Jos gyvenimas susitraukė. Pasidarė uždaras ir tapo kažkuo, kas prieš keletą metų jai būtų atrodęs nepažįstamas.

Dabar durys užsidaro, slankiodamos storos stiklo plokštės prisispaudžia viena prie kitos.

Krestelėjęs funikulierius pašoka į viršų, tolsta nuo stotelės, įsibėgėja.

Elina užsimerkia, bet tai tik dar labiau pablogina situaciją. Kiekvienas garsas, kiekvienas suvibravimas padidėja už jos vokų.

Atsimerkia, kad pamatytų besikeičiantį kraštovaizdį: neryškius apsniigtų vynuogynų, trobelių, parduotuvių kontūrus.

Jai svaigsta galva.

– Noriu išlipti.

– Ką? – Vilas pasisuka. Jis bando tai paslėpti, tačiau balse ji girdi nusivylimą.

– Man reikia išlipti.

Funikulierius įvažiuoja į tunelį. Jie pasineria į tamsą ir moteris sušunka.

Elina kvėpuoja lėtai, atsargiai, bet jaučia, kad tai artinasi – tas gresiantis pražūties jausmas. Akimirksniu ji pajunta, kaip sutirštėja jos kraujas, bet tuo pat metu srūva po visą kūną.

Daugiau įkvėpimų. Lėtesnių, kaip ji pati save išmokė. *Suskaičiavus iki keturių, sulaukyti kvėpavimą, tada, suskaičiavus iki septynių, iškvėpti.*

To nepakanka. Jai užgniaužia gerklę. Dabar kvėpuoja paviršutiniškai, greitai. Plaučiai kovoja, desperatiškai bando įtraukti deguonies.

– Tavo inhaliatorius, – ragina Vilas. – Kur jis?

Ji krapšto kišenę, išsitraukia jį, nuspaudžia: *gerai*. Vėl nuspaudžia, pajunta, kaip dujos plūsteli į gerklę, pasiekia trachėją.

Per kelias minutes kvėpavimas normalizuojasi.

Bet, kai protas prašviesėja, jie yra ten, jos vaizduotėje.

Jos broliai. Izaokas. Semas.

Vaizdiniai, pasikartojantys.

Regi švelnius vaikų veidus, skruostus, išpuoštus strazdanomis. Plačiai pramerktas mėlynas akis, tačiau, nors Izaoko žvilgsnis šaltas, bauginantis dėl intensyvumo, iš Semo akių sklinda energija, jos kibirkščiuoja ir traukia žmones.

Elina mirkteli, negalėdama liautis galvoti apie paskutinį kartą, kai matė tas akis – tuščias, negyvas, kibirkštį, kuri... užgeso.

Atsisuka į langą, bet negali atsikratyti vaizdų iš savo praeities: Izaoko, kuris jai šypsosi, – to pažįstamo šypsio. Jis pakelia rankas, bet penki kreivi pirštai sutepti krauju.

Elina ištiesia ranką, tačiau negali jo pasiekti. Niekada negali.